

Lesk a bieda projektového riadenia v štátnej správe

Plán obnovy ako historická príležitosť na zmenu paradigmy projektového manažmentu v štátnej správe

Mgr. Lívia Vašáková, PhD.

riaditeľka Divízie pre rozvoj spoločnosti a vzťahy s verejnosťou skupiny ZSE,
bývalá podpredsedníčka vlády SR a generálna riaditeľka plánu obnovy

Plán obnovy a odolnosti Slovenskej republiky vznikol v reakcii na krízu spôsobenú pandémiou ochorenia COVID-19 a reaguje tak na jej ekonomické dopady.

Je však aj reakciou na dlhodobé systémové nedostatky slovenskej ekonomiky. Tvorí ho reformy a investície, ktoré majú potenciál nasmerovať Slovensko k zelenej a digitálnej budúcnosti.

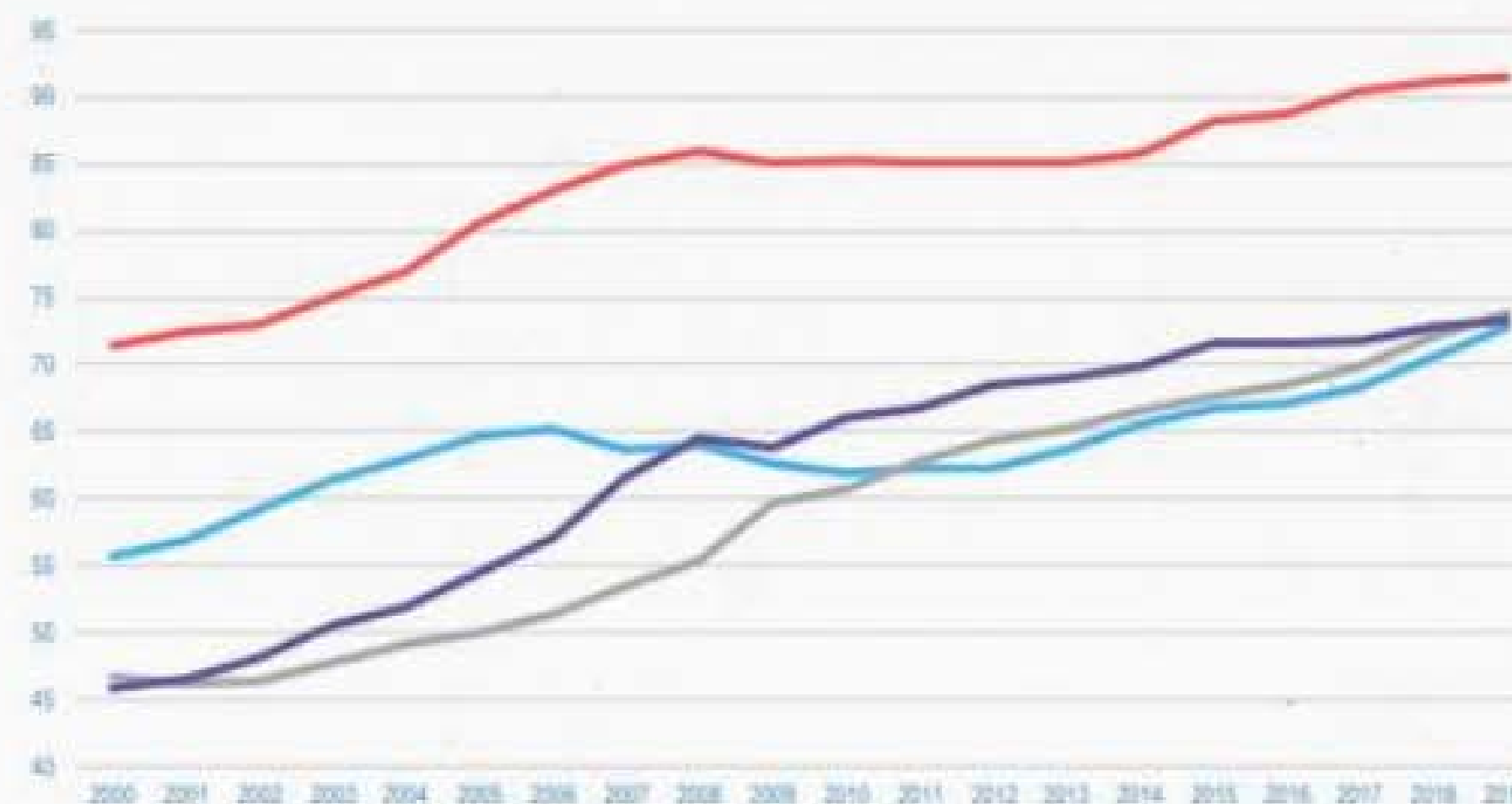
Reformy

Skutočná pomoc ekonomike a dlhodobý rast bude závisieť od toho, aké reformy spolu s investíciami urobíme.

Investície

Plán obnovy je kapitálová injekcia, vďaka ktorej môžeme viac investovať.

Stagnujúca konvergencia oproti regionálnym konkurentom

Reálne HDP na obyvateľa v PPP (MMF, s.c. priemer EÚ = 100)

V poslednej dekáde však naša krajina stagnovala (2008-2018). Ekonomický model založený na lacnej pracovnej sile a zahraničných investíciách sa vyčerpal.

Slovensko sa už v minulosti dokázalo rýchlo približovať k vyspelým ekonomikám (2003-2008).

SÚLAD S ODPORÚČANIAMI EK PRE SLOVENSKO (CSRs)

vzdelávanie, zdravotníctvo, energetika/zelená ekonomika, výskum, vývoj, inovácie, digitalizácia, verejná správa, udržateľnosť verejných financií, trh práce, penzie, sociálna inklúzia

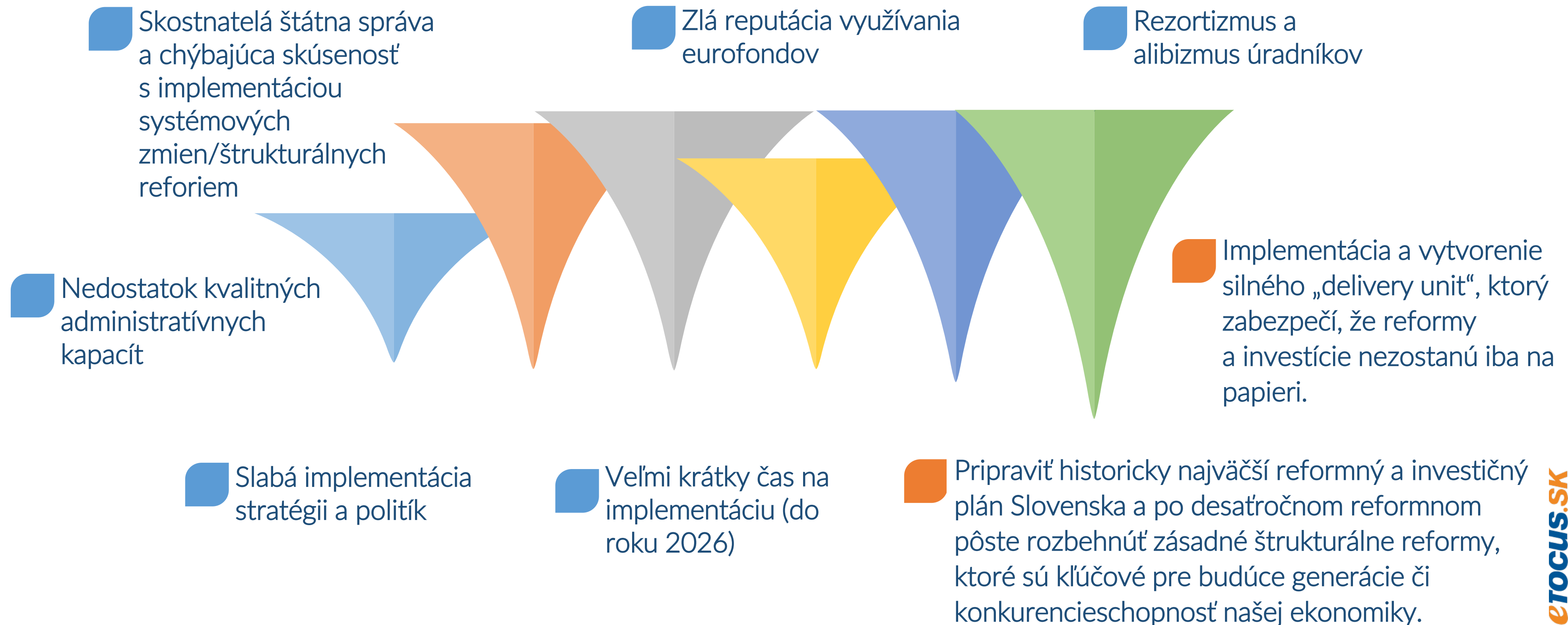
PRÍSPEVOK K PRECHODU NA ZELENÚ EKONOMIKU (37% celkovej alokácie)

PRECHOD NA DIGITÁLNU EKONOMIKU (20% celkovej alokácie)

PLÁN OBNOVY MUSÍ NAPÍŇAŤ PRINCÍP „DO NO SIGNIFICANT HARM“

VÝCHODISKÁ A ZÁKLADNÉ VÝZVY

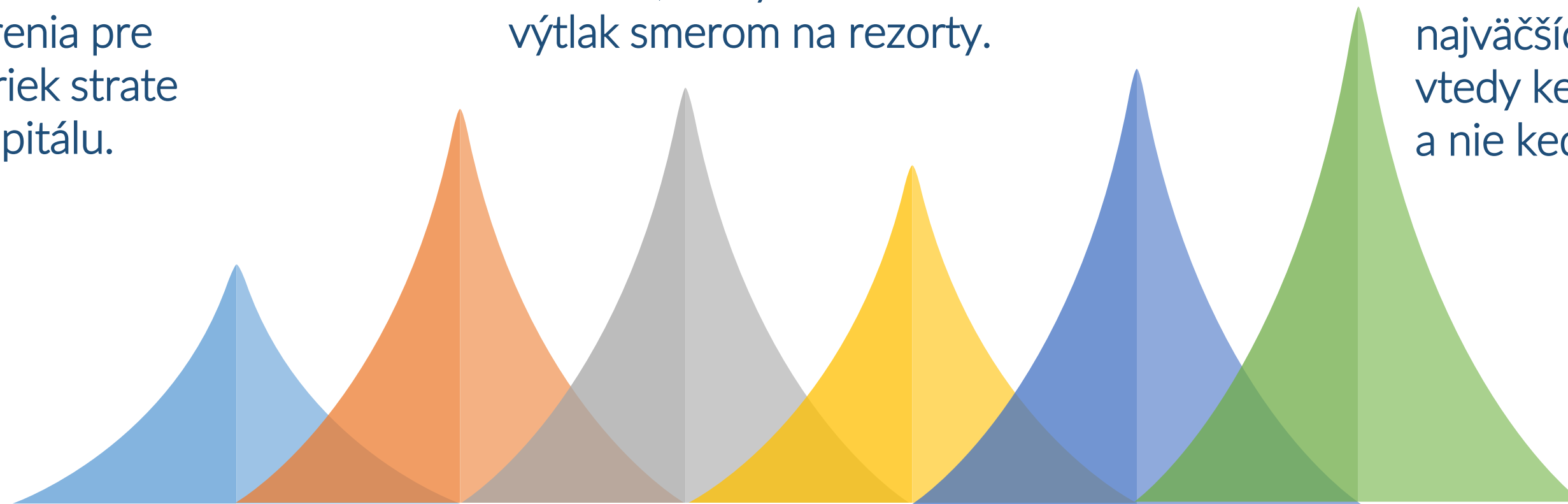

FAKTORY DEFINUJÚCE ÚSPECH

Reformný apetít vlády a snaha presadzovať nepopulárne, ale dôležité opatrenia pre krajinu aj napriek strate politického kapitálu.

Silný projektový manažment charakterizovaný decentralizáciou riadenia, ktorý má slobodu a výtlak smerom na rezorty.

Orientácia na výsledok, včasná identifikácia rizík a pravidelný monitoring progresu implementácie najväčších reforiem (oheň hasím vtedy keď niekto odhodí cigaretu a nie keď horí celá strecha).

kultúra vzájomnej dôvery a spolupráce medzi sebou a voči ostatným partnerom (rezortom, stakeholderom a Európskej komisii).

transparentné informovanie verejnosti o pokroku a hroziacich problémoch (semafor míľnikov a cieľov a otvorená komunikácia v čase, keď sa dá zjednať náprava), ich eskalácia a tvorenie verejného tlaku na politikov.

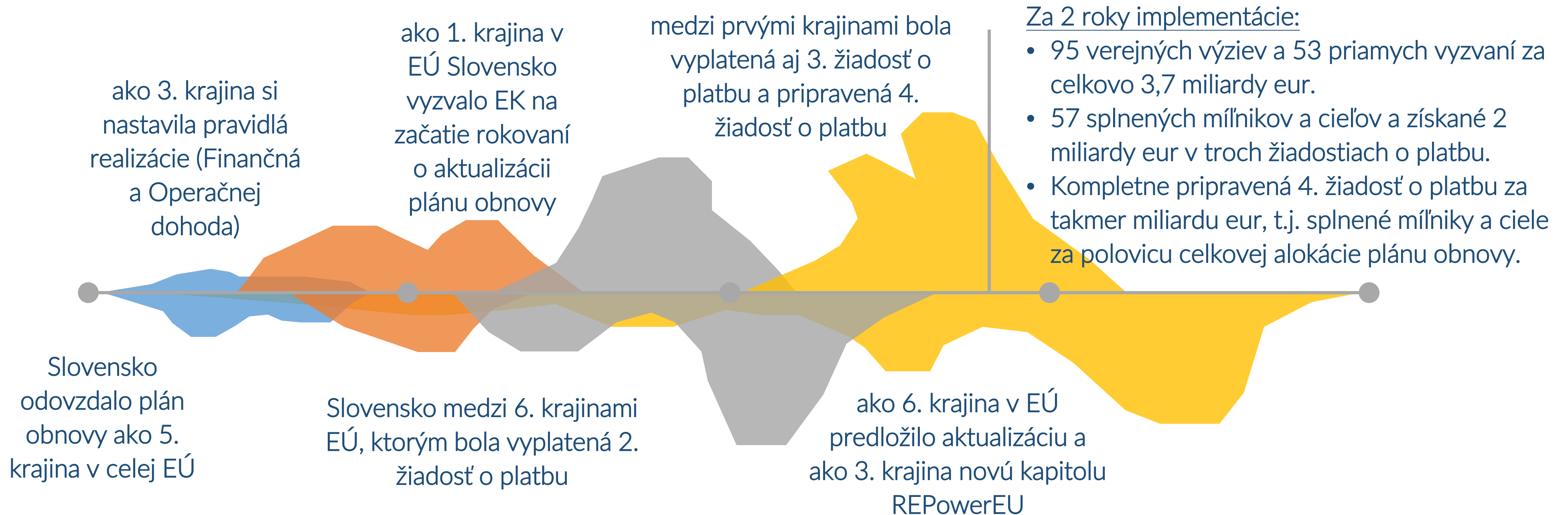
Tím tvorený na základe odbornosti, integrity a dobrých medziľudských vzťahov. Do štátnej správy treba prilákať tých najtalentovanejších ľudí s ideálmi, mladých profesionálov s najlepšimi univerzitami sveta, ale aj skúsených matadorov z verejného či privátneho sektora.

VÝSLEDKY SA DOSTAVILI

Zmena paradigmy a líder na EÚ úrovni

Implementácia plánu obnovy kompletne zmenila paradigmu projektového manažmentu v štátnej správe. Rýchlym plnením záväzkov sa Slovensko od začiatku implementácie držalo medzi špičkou EÚ s výbornou reputáciou v EÚ inštitúciách a medzi ostatnými krajinami, a to napriek zlej vizitke Slovenska v narábaní s európskymi peniazmi.

Trajektória zmeny

Slovensko na trajektórii zelenej a digitálnej transformácie a systémových zmien. Napriek všetkým ťažkostiam a politickým turbulenciám sa poradilo rozbehnúť reformy, ktoré by boli pred pár rokmi iba utópiou - reformu vysokých škôl, reformu národných parkov, optimalizáciu siete nemocníc, reformu verejného obstarávania, reformu Slovenskej akadémie vied, reformu súdnej mapy, kurikulárnu reformu, reformu výskumu, vývoja a inovácií, reformu dohľadu nad sociálnou starostlivosťou, reformu trhu s elektrinou a mnoho ďalších.

OBLASŤ A KOMPONENT	PŮVODNÁ ALOKÁCIA	NOVÁ ALOKÁCIA
ZELENÁ EKONOMIKA	2,301 miliardy €	2,103 miliardy €
Obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra	232 mil. €	207 mil. €
Obnova budov	742 mil. €	620 mil. €
Udržiateľná doprava	801 mil. €	759 mil. €
Dekarbonizácia priemyslu	368 mil. €	368 mil. €
Adaptácia na zmenu klímy	159 mil. €	149 mil. €
KVALITNÉ VZDELÁVANIE	892 mil. €	818 mil. €
Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch	210 mil. €	210 mil. €
Vzdelávanie pre 21. storočie	469 mil. €	449 mil. €
Zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl	213 mil. €	159 mil. €
VEDA, VÝSKUM A INOVÁCIE	739 mil. €	670 mil. €
Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácií a digitálnej ekonomiky	633 mil. €	576 mil. €
Lákание a udržanie talentov	106 mil. €	94 mil. €
LEPŠIE ZDRAVIE	1,532 miliardy €	1,402 miliardy €
Moderná a dostupná zdravotná starostlivosť	1,163 miliardy €	1,072 miliardy €
Humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie	105 mil. €	83 mil. €
Dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť	265 mil. €	247 mil. €
EFEKTÍVNA VEREJNÁ SPRÁVA A DIGITALIZÁCIA	1,110 miliardy €	1,014 miliardy €
Zlepšenie podnikateľského prostredia	11 mil. €	11 mil. €
Reforma justície	255 mil. €	233 mil. €
Boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva	229 mil. €	209 mil. €
Digitálne Slovensko (Štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)	615 mil. €	561 mil. €
REPowerEU	N/A	403 mil. €
Energetika a povoľovacie procesy	N/A	150 mil. €
Obnova a spravovanie budov	N/A	149 mil. €
Rozvoj zelených zručností	N/A	15 mil. €
Udržiateľná doprava	N/A	85 mil. €
Komunikácia a koordinácia	N/A	3,5 mil. €
Celkový súčet	6,575 miliardy €	6,410 miliardy €

SEMAFOR ŽIADOSTÍ O PLATBU

SEMAFOR INVESTIČNÝCH PROJEKTOV

Semafor investičných projektov prináša bližšie informácie o plnení harmonogramu prác pri projektoch nad 20 miliónov eur.

Trat' Bánovce nad Ondavou - Humenné

Implementácia nového zabezpečovacieho zariadenia a systému ERTMS na trati Devínska Nová Ves - Kúty - štátna hranica

Komplexná rekonštrukcia železničnej trate Hronský Beňadik - Nová Baňa

Rekonštrukcia železničného zvršku a železničného spodku ŽST Filakovo - výhybňa Holiša

Rekonštrukcia trate Bratislava Nové Mesto - Bratislava Ústredná nákladná stanica

Komplexná rekonštrukcia koľaje na trati Nižná Myšľa - Ruskov

Rekonštrukcia trate Veľký Horeš - Streda nad Bodrogom

Komplexná rekonštrukcia výhybiek v ŽST Levice a nové zabezpečovacie zariadenia na trati Levice - Veľké Kozmálovce

Zvýšenie priepustnosti trate Bratislava Rača - Leopoldov

Nákup 5 ks ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu

Nákup 5 ks ekologických koľajových vozidiel pre osobnú dopravu II

Nákup 10 ks jednosmerných električiek pre Bratislavu

VÝZVY PODĽA CIEĽOVÝCH SKUPÍN

Samosprávy

Firmy

Občania

Akademický
sektor a inovácie

Neziskový sektor

Filtrovat

Legenda stavu výzvy: ● otvorená ● plánovaná ● uzavretá ● zrušená ● uzavretá - vyhodnotená

PREDBEŽNÝ HARMONOGRAM VÝZIEV A PRIAMYCH VYZVANÍ

- Obnova rodinných domov I
- Štipendiá pre študentov vysokých škôl
- Zvyšovanie kapacít materských škôl
- Zvyšovanie kapacít základných škôl
- Podpora vzniku nových ambulancií všeobecného lekárstva a pediatrie v regiónoch

PLÁN [OBNOVY]

cestovná
mapa k lepšiemu
Slovensku

SEMAFOR
žiadostí
o platbu

SEMAFOR
investičných
projektov

VÝZVY
plánu
obnovy

ČO JE PLÁN OBNOVY A JEHO HLAVNÉ PRIORITY

Plán obnovy je spoločnou reakciou krajín EÚ na silný pokles ekonomiky v dôsledku pandémie COVID - 19. Jeho hlavným cieľom je podporiť reformy a investície, ktoré Slovensku umožnia začať opäť dobiehať životnú úroveň priemeru EÚ.

Kvalitné vzdelávanie

Efektívna verejná
správa a digitalizácia

Eurofondy: DobeŤnúť zameškané?

Investičný
dlh 40mld €

Za posledných 5 rokov Slovensko v priemere investuje až o 1,2 miliardy eur ročne menej na verejné investície než ostatné štáty V4. Náš investičný dlh sa tak za uplynulé roky vyšplhal na vyše 40 miliárd eur. Väčšina investícií je financovaná z európskych zdrojov. Preto je pre Slovensko zlá správa, že sa nevyužívajú dostatočne efektívne.

SK prestalo dobiehať
priemer EÚ

Slovensko prestalo dobiehať priemer Európskej únie a hrozí nám, že sa na úroveň bohatších štátov nedostaneme a uviazneme v pasci stredného príjmu. **Slováci boli pred dvoma rokmi, v porovnaní s priemerom Európskej únie, bohatší než dnes.** Spomalenie približovania Slovenska k priemeru Únie potvrdzujú aj dáta o vývoji HDP v parite kúpnej sily.

Záchrana
prepadnutia EU
fondov

V máji 2023 Slovensku hrozilo prepadnutie až 1 mld € zo starého programového obdobia. Prioritou úradníckej vlády bolo eliminovať toto riziko. Poctivou prácou a množstvom nudných technických a administratívnych procesov sa riziko podarilo za 5 mesiacov znížiť na 100 mil €. Nakoniec Slovensku neprepadlo nič.

DESATORO PRE LEPŠIE VYUŽÍVANIE EUROFONDÓV

Návod pre
úspešné
Slovensko

O tom, ako posilniť
schopnosť krajiny
reagovať a adaptovať sa
na budúcnosť

**15 rokov (ne)využitých
eurofondov? Schopnosť
efektívne, účelne a naplno
využívať potenciál
eurofondov je pre
Slovensko rozhodujúca**

**DOBEHNÚŤ
ZAMEŠKANÉ**

1. Pripraviť a následne schváliť dlhodobú stratégiu rozvoja Slovenska do roku 2050.
2. Vytvoriť fond na predprojektovú prípravu v minimálnej výške 50 miliónov eur ročne.
3. Vytvoriť záväzný a predvídateľný harmonogram vyhlasovania výziev.
4. Zrýchliť a skvalitniť vyhodnocovanie žiadostí.
5. Pokračovať v dohľade nad využívaním eurofondov na úrovni vlády – prostredníctvom zasadnutí „eurofondových vlád“.
6. Zlepšiť kvalitu prípravnej fázy verejného obstarávania. Zabezpečiť dostatočné odborné kapacity, čas na prípravu i adekvátnu odbornú podporu zo strany zodpovedných štátnych orgánov.
7. Zvýšiť mieru digitalizácie a pri kontrole sa zamerať len na výdavky projektov, ktoré budú vyhodnotené ako rizikové.
8. Posilniť preventívnu funkciu auditu. Realizovať školenia a zverejňovať odporúčania, ako sa pochybeniam vyhýbať.
9. Zabezpečiť plnú elektronizáciu procesov.
10. Zlepšiť komunikáciu a proaktívne konzultovať s kľúčovými partnermi pred zverejnením výzvy. V pravidelných intervaloch zverejňovať detailné informácie o stave výzvy.

Ďakujem za pozornosť

Mgr. Lívia Vašáková, PhD.

riaditeľka Divízie pre rozvoj spoločnosti a vzťahy s verejnosťou
skupiny ZSE, bývalá podpredsedníčka vlády SR a generálna
riaditeľka plánu obnovy

livia.vasakova@zse.sk